

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ'έξοχον παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ἀληθείς παρουσιάζον εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ὁμηροειδῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ὑγιεινὸν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ Ἐσωτερικοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἔτησια δρ. 8.— Ἔτησια φρ. 10.— Ἐξάμηνος 4,50 Ἐξάμηνος 5,50 Τριμήνος 2,50 Τριμήνος 3.— Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ἸΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20 Διὰ τῶν Πρακτικῶν Ἑσπερ. λ. 10. Ἐξωτερ. Φύλλα προσηγορευμένων Ἀ' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἕκαστον λπ. 25 ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βασιλειον
Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος		Ἐν Ἀθήναις, 10 Δεκεμβρίου 1916	
		Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 2	

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. (Συνέχεια)

Τὸ σκαφίδι εἶχε μέσα πέντε ἀνθρώπους κ' ἓνα σκύλο· ἀλλὰ τὸ ἀερόστατο δὲν ἔρριξε στὴν ἄμμο παρὰ μόνο τέσσαρες.

Τὸν ἐκίβητη ποῦ ἔλειπε, ὅτ' τὸν συνέπνευσε τὸ μεγάλο ἐκεῖνο κύμα ποῦ εἶχε κτυπήσῃ τὸ δίχτυ καὶ γι' αὐτὸ βέβαια τὸ ἀερόστατο μπόρεσε νὰ ξανασηκωθῇ γιὰ τελευταία φορὰ καὶ σὲ λίγο νὰ προσγειωθῇ.

Μάλιστα οἱ τέσσαρες ναυγοὶ—μποροῦμε νὰ τοὺς πυνθεῖται—ἐπάτησαν τὸ κῶδι τους στὸ ἔδαφος, ἄλλο μαζί, συλλογισθέντες τὸν ἀκόντα, ἐφώναξαν:

— Ὁρὰ προσπαθῆ νὰ βγῇ κολυμπώντας. Νὰ τὸν σώσομε! νὰ τὸν σώσομε!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἐνα ἐπεισόδι τοῦ Ἀμερικανοπολέμου.—Ὁ μηχανικός Κύρος Σμιθ.—Ὁ Γεδεὼν Σπλιετ.—Ὁ μαθητὸς Νάβ.—Ὁ θαλασσιῶς Πέργουφ.—Ὁ μικρὸς Κάμππερ.—Ἀναχώρησις μετ' τὴν θύελλα.

Δὲν ἦταν οὔτε ἀεροπόροι ἐξ ἐπαγγέλματος, οὔτε φίλοι τῶν ἀναερίων ἐκδρομῶν, οἱ ἀνθρωποὶ ποῦ ἔπεσαν εἰς τὴν ἀκτὴ ἐκεῖνη. Ἦταν αἰχμάλωτοι πολέμου, ποῦ ἡ τὸλμη τοῦ εἶχε σπρώξῃ νὰ δραπετεύσουν μετέτοιον τρόπο. Ἐκατὸ φορὰς τὸ σχισμένο τους ἀερόστατο ἐπῆγε νὰ τοὺς πετάξῃ εἰς τὴν ἄβυσσος. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς τοὺς ἐφύλαξε καὶ τὴν 20 Μαρτίου, ἀφοῦ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Ρισμόνδη, ποῦ τὴν πολιορκοῦσαν τὰ στρατεύματα

τοῦ Ὀδισσέως Γκράντ, βρέθηκαν ἐπὶ χιλιάδες μίλια μακριὰ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα αὐτῆς Βιργινίας, τὸ κυριώτερον προπύργιον τῶν Ἀνενωτικῶν, κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῆς Ἀμερικῆς.

Καὶ ἰδοὺ πῶς ἔγεινε ἡ δραπέτευσίς τῶν αἰχμαλώτων, ποῦ κατέληξε ὡς εἶδαμε στὸ προηγούμενον κεφάλαιο.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1865, σὲ μιὰ ἀπέπειρα ποῦ ἔκαμε ὁ στρατηγὸς Γκράντ γιὰ νὰ κυριεύσῃ τὴ Ρισμόνδη, πολλοὶ

ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς του ἔπεσαν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἐχθροῦ κ' ἐκρατήθησαν εἰς τὴν πόλιν. Ἐνας ἀπὸ τοὺς κίθ' διακεκριμένους ἀνῆκε στὸ ὀμοσπονδιακὸ Ἐπιτελεῖο καὶ ὠνομάζετο Κύρος Σμιθ.

Ὁ Κύρος Σμιθ, ἀπὸ τῆς Μασσαχουσέτης, ἦταν μηχανικός, ἐπιστήμων πρώτης τάξεως, καὶ ἡ Κυβέρνησις, τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου, τοῦ εἶχε ἐμπιστευθῆ τὴν διεύθυνσιν τῶν σιδηροδρόμων. Ἐνῆσιος Βορειοαμερικανὸς, ἰσχυρὸς, κοκκα-

λιάρης, σκληρογυγμημένος, καμμια σαρανταπενταριά χρονῶν, μετὰ πολλὰς ἀσπρες τρίχες εἰς τὸ κομμένο σῆμα μαλλία καὶ εἰς τὸ πικνὸν τοῦ μουστάκι, εἶχεν ἐν' ἀπὸ τὰ ὄρατα ἐκεῖνα «νομισματικά» κεφάλια, ποῦ φαίνονται καμωμένα ἐπιτηδῆς γιὰ μὲν τὰ λ λ ε ς. Ὅσοι μερικὸι στρατηγοὶ ἀρχίζουσι τὸ στάδιόν τους ἀπὸ ἀπλοῦ στρατιωτῆς, ἔτσι καὶ ὁ Κύρος Σμιθ εἶχε μηχανικὸς ἀπὸ ἀπλοῦς ἐργαίτης. Ἦταν γι' αὐτὸ δεξιός, ἐπιτηδῆς καὶ χειροδύναμος. Ἀνθρωπὸς τῆς πράξεως καὶ τῆς θεωρίας, ἐνεργοῦσε χωρὶς προσπάθεια, μετὰ τὴν ὄψιν μόνον μιᾶς μεγάλης ζωικῆς δυνάμεως καὶ εἶχε τὴν ἀντοχὴν ἐκεῖνην ποῦ ἀφηγεῖται κάθε κακοτυχία.

Συγχρόνως, ὁ Κύρος Σμιθ ἦταν αὐτὴ ἡ ἀνδρεία πρωτοποποιημένη. Εἶχε λάβῃ μέρος εἰς ἄλλας τῆς μάχης τοῦ πολέμου ἐκεῖνου. Ὑπὸ τὸν Ὀδισσέα Γκράντ, μαζί μετὰ τοὺς ἐθελόντας τοῦ Ἰλλινοῦ, ἐδείχθηκε ἀξιὸς στρατιώτης τοῦ στρατηγοῦ ἐκεῖνου ποῦ εἶπε: «Δὲν μετῶ ποτε τοὺς νεκροὺς μου!» Χίλις φορὰς ἐκινδύνευσε νὰ πάθῃ μ' αὐτοὺς ποῦ ὁ τραμερὸς Γκράντ δὲν τοὺς μετροῦσε παντοῦ

«Ὁ Γεδεὼν Σπλιετ ἦταν φιλήσθετος ἄνθρωπος ὡς 40 χρονῶν.» (Σελ. 14, στ. α').

όμως η τύχη τον εβόηθη, ως τη στιγμή που ελληνοθήη κ' αιχμαλωτίσθη στη μάχη της Ρισμάνης.

Μαζί με τον Κύρο Σμιθ, την ίδια ημέρα, κ' εν άλλο σημαντικό πρόσωπο έπεσε στα χέρια των Άθηνωτικών. Ήταν ο Γεδεών Σπίλεττ, ρεπόρτερ του «Κήρυκος της Νέας Υόρκης», επιφορτισμένος να παρακολουθή της περιπέτειες του πολέμου με τα στρατεύματα του Βορρά.

Ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν από τη ράτσα των αγγλοαμερικανών εκείνων δημοσιογράφων, των Στάνλεϋ και των άλλων, που άφηρουν τα πάντα για να επιτύχουν μίαν άκριθη είδησι και να την μεταδώσουν το γρηγορώτερο στην έφημερίδα τους. Μεγάλης αξίας άνθρωπος, δραστήριος, τολμηρός, γεμάτος ιδέες, κοσμογυρισμένος, στρατιώτης και καλλιτέχνης, αποφασιτικός, μη λογαριαζών ούτε κόπο, ούτε κίνδυνο, οσάκις έπρόκειτο να μάθη κάτι τί, πρώτα για τον εαυτό του κ' έπειτα για την έφημερίδα του, αληθινός ήσως της περιπερείας, της πληροφορίας, του άγνωστου, ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν από τους άτρόμητους εκείνους ρεπόρτερ που γράφουν μέσα στις σφαίρες και στις όβιδες.

Κι' αυτός επίσης είχε λάβη μέρος 'ς όλες της μάχες, με το ρεβόλβερ στο ένα του χέρι, με το σημειωματάρι και το μολύβι στο άλλο. Αμα τελείωνε η μάχη, έτρεχε άμέσως στο τηλεγραφείο. Και το «χιούμορ» δεν του έλειπε ποτέ. Έξαρνα, μετά τη μάχη του Μαυροπόταμου, θέλων με κάθε θυσία να κρατήση τη θέσι του στη θυρίδα του τηλεγραφείου, για να αναγγείλη πρώτος στην έφημερίδα του τα ποτελέσματα, τηλεγραφούσε δυο ώρες τα πρώτα κεφάλαια της Αγίας Γραφής. Αυτό έστοίχισε δυο χιλιάδες δολλάρια στον «Κήρυκα της Νέας Υόρκης», αλλά ήταν κ' η πρώτη έφημερίδα που έδημοσίευσε την είδησι.

Ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν ψηλός άνδρας, ως σαράντα χρονών. Ξανθός, ακκινωπός φαβορίτες έπλαισιώναν το πρόσωπό του. Το βλέμμα του, ζωηρό και γοργό, μαρτυρούσε τον άνθρωπο που ήταν συνειθισμένος να παίρνη άμέσως όλες της λεπτομέρειες ενός όρξκοντος. Γερός, καλοδεμένος, είχε βα φθ' 'ς όλα τα κλίματα, όπως βάρεται το πυρωμένο άτσάλι μέσα στο κούο νερό.

Δέκα χρόνια τώρα ο Γεδεών Σπίλεττ ήταν ο επίσημος ρεπόρτερ του «Κήρυκος της Νέας Υόρκης», που τον έπλούτιζε με της είδησεις του και με τα σχέδιά του, γιατί έζωγράφιζε κιόλα. Τη στιγμή έξαρνα που πιασθη' αιχμάλωτος, κατεγίνετο να κάνει την περιγραφή της μάχης και την εικόνα της. Τα τελευταία του λόγια, στο σημειωματάρι του, ήταν αυτά: «Ένας σχισματι-

κός με σκοπεύει και. . . » Άλλά ο έχθρς δεν τον έπέτυχε γιατί, κατά την παντοεινή συνθήιά του, ο Γεδεών Σπίλεττ τα κατάφερε και 'ς αυτή την περίπτωση, χωρίς γρατζουνιά.

Ο Κύρος Σμιθ και ο Γεδεών Σπίλεττ, που δεν έγνωρίζοντο παρά μόνον εκ φήμης, ώδηγήθησαν μαζί στη Ρισμάνη. Ο μηχανικός γιατρεύθηκε γρήγορα από την πληγή του και κατά την ανάρρωσι έκαμε την γνωριμία του ρεπόρτερ. Άμέσως εξετίμησαν ο ένας τον άλλο κ' εδέθησαν με φιλία στενή. Από τότε ένας ήταν ο σκοπός της κοινής τους ζωής: να φύγουν, να δραπετεύσουν, να ένωθούν με τον στρατό του Γκράντ και να πολεμήσουν πάλι για την Ένωσι.

Οι δυο Άμερικανοί ήταν λοιπόν αποφασισμένοι να δράσουν την πρώτη ευκαιρία. Άλλά μολονότι τους είχαν άφίση έλευθερος στην πόλι, η Ρισμάνη έφρουρείτο τόσο αυστηρά, ώστε η φυγή έπρεπε να θεωρηται κάτι άδύνατο.

Ένωμεταξύ, ο Κύρος Σμιθ ξαναβρήκε έναν υπηρέτη, που του ήταν άφωσιωμένος σε ζωή και σε θάνατο. Ο άτρόμητος αυτός ήταν ένας μαύρος, γεννημένος στα κτήματα του μηχανικού, από πατέρα και μητέρα σκλάβους, που πρό πολλού όμως ο Κύρος Σμιθ τους είχε άπελευθερώη. Ο σκλάβος, κ' αφού έγεινε έλευθερος, δεν θέλησε να ποχωρισθ' τον κύριόν του, που τον αγαπούσε. Ήταν ως τριάντα χρονών νέος, δυνατός, εύκλινητος, επιδέξιος, έξυπνος, ήμερος, κάποτε άρελής και πάντα γελαστός, όλοπρόθυμος και αγαθός. Τόνομά του ήταν Ναβουχοδονόσορ, αλλά τον έφώναζαν με το χαϊδευτικό Νάβ.

Αμα ο Νάβ έμαθε, ότι ο κύριός του αιχμαλωτίσθηκε, έφυγε άμέσως από τη Μασσαχουσέτη, έφθασε απέξω από τη Ρισμάνη και με χιλίες πονηριές, όπου έκινδύνευσε κ' η ζωή του, κατάφερε να μπη στην πολιορκημένη πόλι. Η ευχαρίστησις του Κύρου Σμιθ, όταν είδε τον υπηρέτη του, κ' η χαρά του Νάβ, όταν ξαναβρήκε τον κύριόν του, είνε πράγματα που δεν περιγράφονται.

Άλλ' αν ο Νάβ μπόρεσε να μπη στη Ρισμάνη, δεν ήταν το ίδιο εύκολο και να βγη, γιατί έπιτηροϋσαν άγρυπνα τους αιχμαλώτους. Έγχεριάζετο λοιπόν μία έξαιρετική ευκαιρία, για να έπιχειρήσουν δραπέτευσι με κάποιαν έλπίδα επιτυχίας, και τέτοια ευκαιρία ούτε παρρουσιάζετο, ούτε μπόρϋσαν να την προκαλέσουν.

Έν τοσούτω ο Γκράντ εξακολουθούσε της παλεμικής του έπιχειρήσεις, αλλά χωρίς θετικό αποτέλεσμα. Η νίκη του Πέτερσμπουργ του είχε σσιχίση άκριθά. Τα στρατεύματά του, ένωμένα με τα

στρατεύματα του Μπούτλερ, μπροστά στη Ρισμάνη, δεν έκαναν τίποτα σπουδαίο και κανείς δεν μπόρϋσε να πη, ότι-οι αιχμάλωτοι θα έλευθερώνοντο γρήγορα. Ο ρεπόρτερ, που η αιχμαλωσία του τον έμπόδιζε να στέλνη είδησεις στην έφημερίδα του, δεν μπόρϋσε πιά να βαστάξη. Μία ιδέα είχε μόνο: να βγη από τη Ρισμάνη με κάθε θυσία. Πολλές φορές μάλιστα το έδοκίμασε κ' όπισθοχώρησε μπροστά 'ς έμπέδια άνυπέδωτη.

Η πολιορκία εν τώ μεταξύ εξακολούθησε κ' αν οι αιχμάλωτοι εβιάζοντο να δραπετεύσουν, για να ένωθούν με τον στρατό του Γκράντ, πολλοί κ' από τους πολιορκουμένους δεν εβιάζοντο λιγώτερο να φύγουν, για να νάνταμώσουν τα δικά τους στρατεύματα. Άνάμεσα 'ς αυτούς ήταν και κάποιος Ίωνάθαν Φόρστερ, άθηνωτικός φανατικώτατος. Ο διοικητής της Ρισμάνης πρό πολλού δεν μπόρϋσε να έπικοινωνη με τον στρατηγό Λέε' και όμως ήταν μεγάλη ανάγκη να του γνωρίση την κατάστασι της πόλεως, για να σπείση να στείλη βοήθεια. Αυτός λοιπόν ο Ίωνάθαν Φόρστερ συνέλαβε τότε το σχέδιο να φύγη με άερόστατο, για να διασχήη τα πολιορκητικά στρατεύματα και να εθάρη στο στρατόπεδο των Άθηνωτικών.

Ο διοικητής του έδωσε την άδεια. Κατεσκευάσαν γρήγορα εν άερόστατο και το έθεσαν στη διάθεσι του Φόρστερ, που θα έφευγε μαζί με άλλους πέντε.

Ήταν εφωδιασμένοι με όπλα, για την περίστασι που θαναγκάζοντο να μνησθόν, αν έπεφταν 'ς έχθρικό έδαφος, και με τρόφιμα, για την περίστασι που το ένα έριο τριξείδι τους θα βαστούσε πολύ.

Η άναχώρησις του άερόστατου είνε όρισθη για της 18 Μαρτίου. Θα εγίνετο νύκτα και, με μέτριο άνεμο βορειοδυτικό, οι άεροπόροι λογαρίαζαν να φθάσουν σε λίγες ώρες στο στρατόπεδο του Λέε.

Άλλά ο βορειοδυτικός εκείνος άνεμος δεν ήταν καθόλου άπλη αύρα. Από της 18, άρχισε να κυρίχη στη θύελλα. Σε λίγο η θύελλα δυνάμωσε τόσο, ώστε αναγκάσθηκαν να αναβάλουν την άναχώρησι του Φόρστερ. Το άερόστατο λοιπόν, φουσκωμένο στη μεγάλη πλατεία της Ρισμάνης, ήταν έτοιμο να σηκωθ' με την πρώτη νηνεμία' και στην πόλι, άλλο δεν έκαναν όλοι, παρά να κυττάζουν τον καιρό.

Η 18 και η 19 Μαρτίου έπέρασαν χωρίς να λιγοστεύση η μανία του άνέμου. Με μεγάλη μάλιστα δυσκολία μπόρϋσαν να κρατούν το άερόστατο δεμένο στη γη, γιατί ο άνεμος άπειλούσε να κόψη τα σχοινιά και να το πάρη.

Κ' η νύκτα της 19 προς την 20 επέρασε έτσι: άλλα το πρωί η θύελλα δυνάμωσε άκόμη. Άδύνατο πιά να φύ-

γουν με άερόστατο. Θα ήταν παράφροσύνη! Την ημέρα εκείνη, ο μηχανικός Κύρος Σμιθ εσταματήθη 'ς ένα δρόμο της Ρισμάνης, από κάποιον που δεν τον έγνωρίζε. Ήταν ένας ναύτης, όνομαζόμενος Πέγκροφ, τριανταπέντε ως σαράντα χρονών, μελαφός, ήλιοκαμμένος, εύρωτος, με ζωηρά, άεικίνητα μάτια, αλλά με φυσιογνωμία αγαθή. Ο Πέγκροφ αυτός ήταν Άμερικανός του Βορρά, που είχε διασχίη όλες της θάλασσες του κόσμου και που είδε κ' έπαθε πολλά. Περιττό να προσθέσωμε, ότι ήταν τολμηρός άνθρωπος, άρεβος, έτοιμος για όλα και μη έκκληττόμενος από τίποτε.

Ο Πέγκροφ, στην αρχή εκείνου του χρόνου, είχε πάη για δουλειές του στη Ρισμάνη, μ' ένα παιδι δεκαπέντε χρονών, τον Χάρμπερτ Μπρόουιν, από τη Νέα Γερσέη, γιού του πλοιαρχου του, όρρανό, που τον αγαπούσε σαν παιδί του. Δεν έπρόφθασε να φύγη από την πόλι πριν πολιορκηθ' κ' εύρέθη κλεισμένος, με μία κ' αυτός έπιθυμία: Να φύγη με κάθε τρόπο. Έγνώριζεν εκ σήμης τον μηχανικό Κύρο Σμιθ κ' ήξευρε με τί άνυπομονησία ζητούσε κ' εδύσε την ευκαιρία να δραπετεύση. Δεν εδύσταν λοιπόν την ημέρα εκείνη να τον πλησιάση και, χωρίς άλλο προόιμο, να τον ρωτήση:

— Κύριε Σμιθ, βαρεθήκατε τη Ρισμάνη;

Ο μηχανικός έκύτταξε στα μάτια τον άνθρωπο που του μιλούσε έτσι. Ο Πέγκροφ έπρόσθεσε σιγώτερα:

— Κύριε Σμιθ, θέλετε να φύγετε;

— Πότε; άποκρίθηκ ζωηρά ο μηχανικός.

Αυτή η άπάντησις, μπόρϋμε να πούμε ότι του έξφυγε, γιατί δεν είχε εξέταση άκόμη καλά τον άνθρωπο που του μιλούσε.

Άλλ' αφού τον παρετήρησε με τα διαπερατικά του μάτια και είδε την φυσιογνωμία του, δεν του έμεινε άμριβόλια ότι είχε μπροστά του ένα τίμιον άνθρωπο.

— Πότες είσθε; τον ρώτησε.

Ο Πέγκροφ του είπε πειός είνε.

— Καλά, άποκρίθηκ ο Κύρος Σμιθ. Και με τί μέσο μού προτεινετε να φύγω;

— Μ' εκείνο το μπαλλόνι, που τώχουν εκεί χωρίς να κάνει τίποτα και που μούφαινεται πως εγείν' έπίτηδες για μās!

Ο θαλασσινός δεν έπρόφθασε να τελειώση τη φράσι του. Ο μηχανικός κατάλαβε από την πρώτη λέξι. Και πιάσαν τον Πέγκροφ από το μπράτσο, τον έτράβηξε στο σκίτι του.

Έκει ο ναύτης του εφανέρωσε το σχέδιό του, άπλούστατο με την αλήθεια: Δεν έπρόκειτο να κινδυνεύσουν τίποτε άλλο... από τη ζωή τους. Η θύελλα φυσούσε μ' όλη της τη λύσσα,

άλλά ένας μηχανικός τολμηρός κ' επιδέξιος, σαν το Κύρο Σμιθ, μπόρϋσε να οδήγηση εν άερόστατο. (Έπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΑΜΕΛΕΙΑ Η ΑΤΑΞΙΑ;

Αγαπητοί μου;

Ο μεσημέρι περασμένο και στο σπίτι περιμένουν να σχολάση ο μικρός Τάκης, για να καθήσουν στο τραπέζι. Άλλά ο Τάκης άργει. Η ώρα μισή... μία παρά τέταρτο...

μιά, κ' εκείνος άκόμη. Δεν μπόρϋν πιά να τον περιμένουν και καθουναί.

— Πάλι τιμωρία θα είνε ο κατεργάρης! λέγει στο τραπέζι η άδελφή του.

— Μα βέβαια, προσθέτει η μητέρα του' χθες το άπόγευμα, αντί να μελετήση, όλο έπαιζε.

— Χμ! κάνει ο πατέρας, καταπίνοντας με φούρα τη σούπα του' αν είνε και σήμερα τιμωρημένος στο σχολείο, θα τον τιμωρήσω κ' εγώ. Ός της μία τον κράτησε ο δάσκαλος; ως της δυο θα τον άφισω εγώ νηστικό.

Τη στιγμή που τάλεγε αυτά ο πατέρας, να κ' άκούεται το κουδούνι της πόρτας. Είνε ο Τάκης. Πετ' τα βιβλία του και το καπέλλο του στο διάδρομο και μπαίνει στην τραπέζαρια κατακόκκινος, λαχανιασμένος, —θα έτρεχε βέβαια στο δρόμο, — αλλά προσπαθών να φανη γελαστός.

— Έι, φτι, που πās; τον σταματ' ο πατέρας, ενώ επήγγαινε να καθήση στη θέσι του. Γιατί άργητες έτσι;

Ο Τάκης ξυνίζει τα μούτρα του, αλλά δεν άπαντά.

— Τιμωρία! άπαντ' αντί εκείνου η άδελφή του. Δεν το καταλαβαίνετε πως ήταν τιμωρία;

— Έι; τον ρωτ' ο πατέρας. Άλήθεια, και σήμερα ήσουν τιμωρία;

Ο Τάκης όμολογεί κουνώντας το κεφάλι. — Δεν εδιάβασες χθες, ε; δεν έγραψες κανένα μάθημα; Άμελέστατε!

Άλλά ο Τάκης σηκώνει το κεφάλι του άπότομα και θαρρετά.

— Ά, όχι γι' αμέλεια! φωνάζει, σα να τούκχαναν τη χειρότερη συκοφαντία. Τιμωρήθηκα γι' άταξία!

— Ά, έτσι; φωνάζει τότε κ' ο πατέρας. Και νομίζεις πως η άταξία είνε λιγώτερο κακό από την αμέλεια; Σου φαινεται δηλαδή πως δικαιολογείσαι με το να λές «τιμωρήθηκα γι' άταξία».

— Μ' εκείνο το μπαλλόνι, που τώχουν εκεί χωρίς να κάνει τίποτα και που μούφαινεται πως εγείν' έπίτηδες για μās!

— Ά, έτσι; φωνάζει τότε κ' ο πατέρας. Και νομίζεις πως η άταξία είνε λιγώτερο κακό από την αμέλεια; Σου φαινεται δηλαδή πως δικαιολογείσαι με το να λές «τιμωρήθηκα γι' άταξία».

νης νηστικός ως της τρεις. Είχα σκοπό να σε άφισω μόνον. ως της δυο, γιατί ενομίσα πως δεν εδιάβασες χθες. Έπειδή όμως λές, ότι έκαμες στο σχολείο άταξία, θα σάφισω ως της τρεις. Μάθημα σήμερα τάπογεμαδέν έχετε. Έμπρός! μάρς!

Ο Τάκης ήταν συνειθισμένος νακούη τον μπαμπά του πάντα. Τον άκουσε κ' αυτή τη φορά. Μόνο που αντί να κινή «έμπρός», έκανε κανονική «μεταβολή», βγήκε στο διάδρομο, πήρε ο, τι είχε άφιση εκεί κ' ανέβηκε ίσα στην καμπαρά του.

Η μικρή αυτή οικογενειακή σκηνη μās δείχνει, ότι ο πατέρας του Τάκη, ένας πολύ φρόνιμος άνθρωπος, έχει την ιδέα, ότι για τον μικρό μαθητή, η άταξία είνε χειρότερη από την αμέλεια. Να πās π' όλη την άιήθεια, την ίδια ιδέα έχω κ' εγώ. Τα μικρά παιδιά πρώτα πρέπει να μάθουν να είνε εύτακτα, ήσυχα, φρόνιμα, υπάκουα, καλά παιδιά με μια λέξι, κ' έπειτα να συνειθίσουν να είνε έπιμελή και τακτικά στα μαθήματά τους. Έπιτέλους το μικρό παιδι μπόρει να παρασυρθ' κ' από ένα παιχινίδι, μπόρει ναργήση λίγο και στον περίπατο, μπόρει να το πάρη κ' η νόστα και να μην προσθήση να κάμη όλα τα μαθήματά του. Θα το συγχωρούσα εύκολώτερα, παρ' αν έκανε μια άταξία, μια παρακοή, μια κατεργαρία. Το πολύ-πολύ που μπόρω να παραδεχθ' είνε, ότι το ίδιο ζυγίζει και την ίδια τιμωρία αξίζει κ' η αμέλεια κ' η άταξία. Που θα πη, ότι για κανένα λόγο ένα παιδι δεν μπόρει να δικαιολογήση την τιμωρία του, είτε γι' αμέλεια την έφαγε, είτε γι' άταξία.

Το μόνο που θα μπόρϋσε να πη—αν ήταν βέβαια αληθινό,— είνε: «Μ' έτυχοφάντησαν. Τιμωρήθηκα για μια άταξία που την έκαμε άλλος και είκαν έμέ». Ναι, αλλά ο Τάκης δεν το είπε αυτό, γιατί έχει τουλάχιστο το προτέρημα να είνε φιλαλήθης...

Σας άσπάζομαι
ΦΑΙΔΩΝ

Η ΔΥΟ ΑΓΝΩΣΤΕΣ
(Κατά τον Τουρνεμένερ)

Κάποιε κάλεσε ο Θεός μπροστά 'ς το θεό του θρόνου της Άρετής να μάζευθούν (όχι άλλοι, εκείνες μόνο.) Ήρθαν πολλές. Άλλες μικρές κ' άλλες μεγάλες πάλι. Οι άλλες σαν φίλες έπαιζαν, μιλούσε η μία 'στην άλλη και μόνο ήταν άγνωριστες δυο άπ' όλες, δυο μονάχα. —Τι νάχουνε; είπε ο Θεός και δεν μιλούσαν ταχα;»

Στη μία την άλλη ώδηγησε κοντά με καλωσύνη. — Η Εύσέγεια! Είστε 'στη μία. Στην άλλη: — Η Εόγνωμοσύνη! Κατάματα κοντάχθησαν: τη μία εκείνη μόνο πρώτη φορά έγνωρίσθηκαν μπροστά 'ς τον θεό τον θρόνο!

Η ΒΕΝΤΕΤΤΑ

[Μυθιστόρημα υπό Α. FERGUSON]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. (Συνέχεια)

‘Αλλά όσο καλός κι’ ανοικτόκαρδος κι’ αν εραίνεται, όσο πρόθυμος κι’ αν ήταν να γελάει και να μιλήσει μαζί μας, ο Φραντζέσκος εξακολουθούσε να είναι λυρριευμένος από τον παράξενο, το νευρικό εκείνο φόβο, πώς τον έκαμαν κάθε τόσο νάνατριχιάσει, να σκιρτάει και νάναπηδάει κάποτε σαν τη γάτα. Συχνά παρηγορούσε τη θάλασσα με μάτια φοβισμένα και στο θόρυβο του ανέμου, πού φυσούσε ακόμη δυνατά, ένόμιζε καμιά φορά ότι άκουγε άπειλητικά λόγια.

Προσπονηθήκαμε, ότι δεν καταλάβαμε την ταραχή του· αλλά ο πατέρας μου μου είπε:

— ‘‘Θέλω νάξερω τί πράγμα βασανίζει έτσι αυτό το δυστυχισμένο παιδί. Σε λίγο θα τ’ε μάθειναμε. ‘Υστερ’ από το γεύμα, ή αποκάλυψες κάποιων νέων προσημάτων του Φραντζέσκου, σχετικών με το νοικοκυριό, έκαμε τον πατέρα μου νάνακράξει:

— Καλέ σύ, Φραντζέσκο, είσαι θησαυρός! Πώς θα μπορούσώ τώρα να σε χωρισθώ;

Το είπε μάλλον σε’ άστεία παρά στα σοβαρά, ο πατέρας μου. ‘Αμέσως όμως ο Φραντζέσκος ένωσε τα χέρια του παρακαλεστά κι’ αποκρίθηκε σοβαρώτατα:

— ‘‘Αχ, σιγιά! αν μου κάνατε τη χάρη να μη φύγω από εδώ! αν με κρατούσατε για υπηρέτη!.. Θα εργαζόμουν τόσο, πολύ, θα

έκανα ό,τι μπορούσα για να σας ευχαριστήσω, και θα ήμουν τόσο ευτυχισμένος κοντά σας! Ήθελε τόσο καλοί, τείξ κι’ ο μικρός σιλιβρινός!.. Κ’ είμαστε ολομόναχοι εδώ, ήσυχοι, ασφαλισμένοι!

Τα τελευταία αυτά λόγια ήταν λιγάκι παράξενα. Το έπρόσεξε ο πατέρας μου, αλλά δεν είπε τίποτα. Κι’ αποκρίθηκε στον Φραντζέσκο απλά:

— Γιατί όχι, παιδί μου; ‘Αν ή θέσις σου φαίνεται καλή, δεν έχω καμιά δυσκολία να σε κρατήσω. Εύχαριστησι μάλιστα.

Κ’ ή συμφωνία έκλεισε, προς μεγάλη μου χαρά.

— Θα σε γυρεύουν όμως οι σύντροφοί σου, είπε ύστερα ο πατέρας χαμογελών. ‘Ας είναι, άμα περάσει ή τρικυμία, θα τους στείλω με πρώτη ευκαιρία, κανένα γράμμα στο Νόρθपोर्ट, για να μάθουν πώς εσύ είσαι εδώ. Πιστεύω ότι θα χαρούν πολύ.

— Α, όχι, όχι! εφώναξε ζωηρά ο

Φραντζέσκος. ‘Οχι, σάς παρακαλώ, σιγιά, μη τους γράψετε πώς είμαι ζωντανός. Καλλίτερα, καλλίτερα να νομίζουν πώς πνίγηκα!

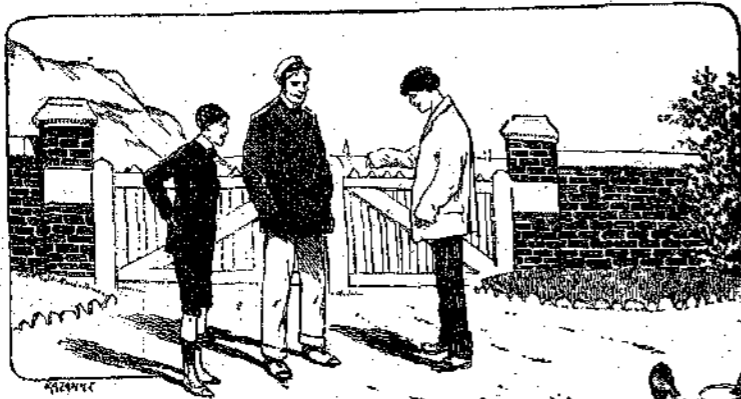
— Μά ενόμιζα, ότι οι σύντροφοί σου είναι φίλοι σου, είπε εκπληκτός ο πατέρας μου. ‘Αφού φεραύατε μαζί!..

— Ναι, σιγιά, φίλοι μου είναι, και πολύ καλοί. ‘Αν τύχη όμως να μάθουν και να τ’ε πουν πώς εγώ είμαι, θα χαθώ. ‘Αν απεναντίας με νομίσουν για πνιγμένο, θα με νομίσω κι’ εκείνος και δεν θα ξαναγυρέψω για να με σκοτώσει.

— Μά εδώ, Φραντζέσκο, είναι αγγλική αποικία, αποκρίθηκε ο πατέρας μου. Ποιος θάλλη να σε σκοτώσει στο Σπαθονήσι; Ποιος θα τολμήσει και να τ’ε σκοτώσει;

— ‘Α! δεν τον ξέρετε σεις! δεν τον ξέρετε!

Και τότε ο Φραντζέσκος μ’ε διηγήθηκε την ιστορία του, μακρινή ιστορία, πού τ’ε συνάδευαν και μεγάλες χειρονο-

‘‘Ο πατέρας μου τ’ε ένωσε να φορέσει κάτι ρούχα δικά του...’’ (Σελ. 5, στ. γ’.)

μίες. ‘Ολα μιλούσαν συγχρόνως, όταν μιλούσε ο νέος Σικελός: ή γλώσσά του, τα χέρια του, τα μάτια του, τα πόδια του, τα ρούχα του.

Θά σας διηγηθώ κι’ εγώ αυτή την ιστορία. ‘Αλλά θα προσπαθήσω να τ’ε κάμω όσο πιο ευχάριστα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β’

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΟΥ

‘Η βεντεττα των Μπαρμπούτζηδων.

‘Γεννήθηκα—μ’ε είπε ο Φραντζέσκος,—στην ‘Αγι-‘Αγνή, μικρό χωριό στη βορεινή ακτή της Σικελίας. Οι γονείς μου, οι Καζάληδες, ήταν ψαράδες. Και οι Μπαρμπούτζηδες, το ίδιο. ‘Αλλ’ από χρόνια και καιρούς, από πολλές γενεές, ανάμεσα σε Καζάληδες και Μπαρμπούτζηδες, υπήρχε μια βεντεττα. Καμιά φορά ή βεντεττα αυτή κοιμούνταν· ζούσε όμως πάντα. ‘Εξαφνα ξυπνούσε και κάποιος Μπαρμπούτζης έφτανε το μαχαίρι του στην καρδιά ή στην πλάτη ενός Καζάλη, ή ένας

Καζάλης έσκότωνε ένα Μπαρμπούτζη κι’ έτσι ή έχθρα έγινετο αγριώτερη.

‘Αλλη φορά, υπήρχαν πολλοί Καζάληδες και πολλοί Μπαρμπούτζηδες. ‘Αλλά πολλοί πνίγονταν στην θάλασσα πού φέρεναν, ή, όταν τ’ε ψέρεμα δεν ήταν κερδοφόρο, πέθαιναν από τ’ε φτώχεια και τ’ε πεινούς. Στο τέλος, σκοτώνονταν και μεταξύ τους. Γι’ αυτό, όταν γεννήθηκα εγώ, δεν υπήρχε παρά μια μόνο οικογένεια από μ’ε, κι’ άλλη μια από τ’ε άλλους.

‘Από τ’ε μέρος των Μπαρμπούτζηδων, ήταν πέντε νομάτοι: ο γέρο-Μπαρμπούτζης κι’ οι τέσσερες γιοί του. ‘Ο πατέρας μου, ο μεγαλύτερος αδελφός μου κι’ εγώ ήμαστε οι μόνοι Καζάληδες πού έζούσαν.

‘Μια μέρα,—εγώ τότε ήμουν δώδεκα χρονών,—έγεινε καυγιάς γερός εξ’ αιτίας κάτ’ε φαρμάκων, πού ο πατέρας μου κι’ ο γέρο-Μπαρμπούτζης έλεγαν κι’ οι

δύο π’ε είναι δικά τους. Φόρα τ’ε μαχαίρι! Οι άλλοι ψαράδες τ’ε έχωρισαν· αλλά τ’ε αίματα είχαν ξαναμάση. ‘Ο πατέρας μου κι’ ο αδελφός μου επήγαν στο Βαλεριόρι, για να πουλήσουν τ’ε ψάρια τους. ‘Ηταν ή γιορτή τ’ε προστάτη μου ‘Αγίου. Κι’ για να μ’ε κάμουν τ’ε φέστ’ε, μ’ε επήραν και μένα. ‘Α’Ηταν βράδυ, άργα, όταν γυρίζαμε. ‘Εκεί κοντά στην ‘Αγι-‘Αγνή, ο δρόμος περ’ε μέσα από

πυκνό δάσος. ‘Ολοι οι Μπαρμπούτζηδες ήταν κρυμμένοι πίσω από τ’ε δένδρα, κι’ έπεριμεναν να περάσουμε, για να μ’ε ριχθούν. ‘Εμείς περάσαμε χωρίς ύποψια. Και μ’ε ρίχθηκαν κι’ οι πέντε.

(‘Επεται συνέχεια)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΜΥΘΟΙ

ΝΥΧΙ ΚΑΙ ΔΑΚΤΥΛΟ

— ‘Α, δεν είν’ αυτά καινήδια! Κάθε λίγο, κάθε τόσο, Πρίν λιγάκι μεγαλώσω, Σουγιαδάκια και ψαλλίδια Να με κάνουν ποιγιονίδια! Και σε σένα—τόν Καμπόσο, Να φορούνε δαχτυλίδια... —Μ’ αν σε κόβουν, μην πονείς; Κ’ επιτέλους λημονός; Σάν... γιατί πώς γκατζουράς;»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Ο ΑΝΩΝΥΜΟΣ

[ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ]

Τον έλεγαν Γιάννη,—μονάχα Γιάννη, χωρίς τίποτ’ άλλο. ‘Ηταν ένα έκθετο παιδί, πού τ’ε περιμάζεψε ή Φιλανθρωπία και τ’ε έστειλε, άμα έγεινε δώδεκα χρονών, ως υπηρέτη άγροχηπίου ‘ς ένα χωριουδάκι.

‘Από την στιγμή εκείνη, ο Γιάννης δεν είχε γνωρίσει ποτέ παρά την άδιαφορία και την καταφρόνια των άλλων. Τ’ε συνονόμηλά του παιδιά τον περιγελοῦσαν και τον εφώναζαν ‘Ανώνυμος. Τ’ε φρενικά του τ’ε έφέροντο με μεγάλη σκληρότητα και τον έκαναν να έννοι, ότι έπρεπε να δουλεύη σαν τ’ε σκυλί, για να κερδίξη ένα κομμάτι κριθαρόψωμο κι’ ένα κιάτο λαχανόσουπα πού τ’ε δίδαν σε κάθε γεύμα.

Και όμως δεν ήταν άκαμάτης ο δυστυχισμένος ‘Ανώνυμος! ‘Εξυπνούσε πρώτος, επλάγιζε τελευταίος, έκανε όλες τ’ε βαρείες δουλειές τ’ε άγροχηπίου και ποτέ κανένα παράπονο δεν έβγαίνε από τ’ε χείλη του, γιατί είχε ψυχή κρυμμένη για τ’ε άγώνα, γενναία και δυνατή.

‘Επειτα ελάτρευε εκείνο τ’ε χωριουδάκι, σ’ε να ήταν πραγματικώς ή πατρίδα του και όταν, ύστερ’ από την εργασία τ’ε ήμέρας, μπορούσε να θγαίνη και να τριγυρίξη στην πεδιάδες εκείνες με τ’ε καρπερά, άμπέλια, πού τ’ε γέμιζαν τ’ε φθινόπωρο από χρυσά σταφύλια, λησμονούσε μια στιγμή τ’ε φτώχεια του και τ’ε μοναξιά του και, έπαλωμένος κάποτε στο μαύρο χόμα των αυλακιών, ως να έχωνε τ’ε στην άγκαλιά μιας μάνας, έλεγε στη γη σιγά-σιγά τ’ε παιδικές του λύπες.

‘Ο Γιάννης μεγάλωσε έτσι, θαρραλέος και καρτερικός. Τ’ε έκθετο παιδί έγεινε ένας έφηβος γερός, κι’ επειδή ταφρενικά του έγινεντο ολοένα απαιτητικώτερα κι’ έχθρικώτεροι γι’ αυτόν οι νέοι τ’ε χωριού, έφυγε μια μέρα, λυπημένος πού άφινε τον άγαπημένο εκείνο τόπο, και πήγε ‘ς ένα καλό τσαρουχά, πού ζητούσε βοήθη και κατοικούσε μια καλύβα, στην άκρη ενός δάσους.

‘Ενα βράδυ, μόλις είχε αποτελειώση ο Γιάννης ένα ζευγάρι τσαρούχια, ο άφρεντικός του, γυρίζοντας από τ’ε χωριό, μπήκε στο μαγαζάκι με μια έφημερίδα στο χέρι.

— Πόλεμος! τ’ε είπε. Στο χωριό τοιχοκολλήθηκε τ’ε διάταγμα τ’ε επί-στρατεύσεως. ‘Η γυναίκες, ή μανάδες, ή αδελφές, άποχαιρετούν τ’ε στρατιώτες

πού φύγουν. ‘Ακου και τ’ε ταμπούρα! ‘Ο Γιάννης άναπήδησε. ‘Αλήθεια, ο ήχος τ’ε τυμπάνου, άδύνατος, έφτανε ως την καλύβα.

— Πέλεμος, εψιθύρισε. Αυτά λοιπόν πού έλεγαν αυτές τ’ε ήμέρες ήταν αλήθεια, άφρεντικό; κι’ όλοι οι άνδρες τώρα φύγουν;

— Ναι, παιδί μου· όσοι τούλάχιστον έχουν την ήλικία για να καταταχθούν.

— Και οι άλλοι;..

— Οι άλλοι, αν θέλουν, πηγαινουν έθελοντές. ‘Αμα είναι πόλεμος, όλους τ’ε δέχονται.

‘Ο Γιάννης σηκώθηκε άξαφνα όρθός, με μια λάμψη ήρωισμού στα βόθρη των ματιών.

— ‘Αφρεντικό, είπε, θα πάω κι’ εγώ. Είμαι, αλήθεια, μόνο δεκαοκτώ χρονών· αλλά δεν έχω ούτε μάννα, ούτε γυναίκα για να κλάψουν πού θα φύγω· κι’ αν σκοτωθώ εκεί-πέρα, στο χωριουδάκι πού τάγαπώ, θα μ’ε βάλουν ίσως ένα σταυρό στο μικρό κοιμητήρι πού είναι δίπλα στο εκκλητάκι, με τ’ε φτωχό όνομά μου: Γιάννη.

‘Τον εγνωρίσαν άμέσως· ήταν ο Γιάννης...’’ (Σελ. 17, στ. γ’.)

— Πήγαινε, παιδί μου, αποκρίθηκε ο τσαρουχάς, τείνων στο βοήθη του τ’ε χέρι. ‘Εγώ δεν έχω τ’ε δικαίωμα να σε κρατήσω· κι’ αν, ζητώντας μια δοξαμένη ζωή, θρής ένα ώραίο θάνατο, κί-στεφέ με, τ’ε χωριό σου θα είναι υπέρ-φανο για σένα.

Και ο Γιάννης ο ‘Ανώνυμος, κατατάχθηκε.

‘Ελαβε μέρος στην πρώτες μάχες· έπειτα, μια μέρα, έμαθε με συγκίνηση, ότι τ’ε ίδιο βράδυ, θα πήγαινε να στρατοπεδεύση στο χωριουδάκι εκείνο, τ’ε τριγυρισμένο από άμπέλια, όπου είχε ζήση τ’ε παιδικά του χρόνια, γιατί τ’ε πρωί ο έχθρος θάέκαν’ επίθεσι. ‘Ο στρατιώτης δεν κοιμήθηκε εκείνη τ’ε νύκτα!

Είχαν φθάση τ’ε δειλινό κι’ είχαν κονέψη στο ίδιο εκείνο άγροχηπίο, όπου υπηρετούσε μικρός. Με τ’ε στρατιωτικά του, στο σκοτάδι, δεν τον είχαν γνωρίσει. Και τώρα πού ήταν πλαγιασμένος στην άκοθήκη, επάνω σταχυρα, με τ’ε συντρόφους του, στη σιωπή τ’ε νυκτός, ξαναγυρίζαν στο νοῦ του όλα τ’ε παρασμένα. ‘Από την πόρτα πού είχε μείνη δλάνοικτη εξ’ αιτίας τ’ε ζέστης,—ήταν

καλοκαιρι,—έβλεπε με τ’ε μάτια τ’ε άναμνήτως, τάπεραντα άμπέλια κι’ άκουγε τ’ε γη να τ’ε φωνάζει:

— Γιάννη! Γιάννη! ‘Υπερασπίσου με! Θυμήσου, ότι τότε πού οι άνθρωποι ήταν για σένα κακί, ή φύσις σου χαμογελούσε και στο κέρασμά σου κελαιδούσαν τ’ε πουλιά...

Τ’ε χαράματα, πραγματικώς, άρχισε ή μάχη. ‘Ο έθελοντής όχυρώθηκε πίσω από ένα τοιχάκι, εκεί κοντά στο άγροχηπίο, και πυροβολούσε ολοένα. Με τ’ε μαλλιά του άτακτα, με τ’ε πρόσωπό του άγριευμένο, με τ’ε τσούφι του άναμμένο, ο γενναίος στρατιώτης ύπερασπίζετο την άγαπημένη του γη, όπως θα τ’εκανε για τ’εν ίδια του μάνα.

Τ’ε στιγμή εκείνη, άφανής ήρας τ’ε μάχη, δεν ήταν πιά ο ‘Ανώνυμος, τ’ε έκθετο παιδί. ‘Ηταν ο άτρόμητος έθελοντής, ο ύπερασπιστής, πού άψηφούσε τ’ε θάνατο.

‘Εξαφνα είδε τον άρχηγό του να πέφτη δίπλα του. Τότε τον εορτώθηκε στ’εν’ όμο του και πήγε να τ’ε τυποθή τ’ε πίσω από τ’ε καμπαναριό. ‘Αλλά ενώ ξαναγύριζε στη θέση του, από τ’ε κοιμητήρι, μια σφαίρα

τον εζάκλωσε στο χορτάρι με μια τρύπα στο μέτωπο.

Σε λίγες ώρες, δταν έπαψε ή μάχη κι’ έγεινε μια μικρή άνακωχή, οι κάτοικοι τ’ε χωριού,—κρυμμένοι ως τότε στα σπίτια τους,—βγήκαν

έξω για να βοηθήσουν τ’ε πληγωμένους και να θάψουν τ’ε νεκρούς. ‘Εξαφνα, πολλοί έσταμάτησαν εκπληκτοί και συγκινημένοι μπροστά ‘ς ένα σκοτωμένο στρατιώτη δεκαοκτώ μόλις χρονών· και τον εγνωρίσαν άμέσως. ‘Ηταν ο Γιάννης ο ‘Ανώνυμος. Είχε συρθη για να πεθάνη στη σκιά τ’ε καμπαναριού, κι’νά στο μικρό, άνθισμένο κοιμητήρι, όπου είχαν όνειροκόλληση ένα σταυρό.

Γρήγορα ή είδησις διαδόθηκε στο χωριό και από τ’ε συστρατιωτές του, από τ’ε άρχηγούς του, έμαθαν όλοι την λαμπρά διαγωγή πού έδειξε στη μάχη ο ήρωικός μικρός έθελοντής. Και τότε, μετανοιωμένοι για τ’ε πρώτη τους άντιπάθεια, άποκαλύθησαν με σεβασμό μπροστά στο νεκρόν εκείνο, τον σκέπασαν έπειτα με δάφνες και σημάδες και τον έθαψαν στο μικρό κοιμητήρι. ‘Αργότερα, στο σταυρό του, έγραψαν τ’ε συγκινητικό αυτό επιτάφιο:

‘Ο Γιάννης πέθανε εδώ σαν ήρωας, την 18 Σεπτεμβρίου 1914. ‘Η Μητέρα-Πατρίδα του είναι υπέρηφανη γι’ αυτόν και κλαίει τ’ε παιδί τ’ες.

(Παράφρασις.) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

